

مدیر کل محترم منابع طبیعی و آبخیزداری استان... موضوع: نحوه بهره برداری از گیاهان داروئی-صنعتی و خوراکی

با سلام،

همان گونه که مستحضرید برداشت بی رویه گیاهان دارویی از عرصه های ملی به خصوص در سال های اخیر که منابع طبیعی به خاطر خشکسالی های مداوم دچار تنش شدید اکولوژیکی گردیده است، سبب کاهش سطح و تراکم و انقراض برخی گونه های ارزشمند گیاهی نظیر ریواس، اسفناج وحشی، آنگوزه، کنگر، کرفس کوهی، موسیر کوهی، آویشن، و شاء، قارچ دنبلان و... می شود، لذا با توجه به سیاست ها و ضوابط حفظ، احیاء، اصلاح، توسعه، بهره برداری و صادرات محصولات (فرآورده ها) فرعی جنگل و مرتع به شماره ۱/۱۴۰۲۳۳۰۹۶ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۵، به استناد تبصره ۷ ماده ۳ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع با رعایت ماده ۲۵ مکرر و تبصره های ذیل موضوع قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (شماره ۲۳۰۷-۱۴۰۱/۱/۲۰) و ابلاغی به شماره ۱۴۰۱۲۱۹۸۴/۶ مورخ ۱۴۰۱/۷/۱۶، بهره برداری از محصولات فرعی مجاز مشروط جنگل و مرتع می بایست با نظارت دقیق و میدانی و برخورد قانونی با عوامل سودجو و بهره برداران غیر مجاز صورت گیرد. در این خصوص لازم است ضمن نظارت مستمر در بهره برداری پایدار از عرصه ها مورد ذیل در سطح استان ها به دقت مورد بررسی قرار گرفته و با همکاری یگان حفاظت نسبت به:

۱- با توجه به استقرار اکیپ های ثابت و سیار جهت اجرای دستورالعمل اجرایی مدیریت چرای دام ترتیبی اتخاذ گردد تا علاوه بر نظارت بر تردد دام های کوچنده از خروج محصولات فرعی مرتعی به صورت غیر مجاز جلوگیری به عمل آید.

۲- نحوه بهره برداری از محصولات فرعی کنگر، قارچ خوراکی (برداشت از مرتع) و ریواس با رعایت سیاست های ابلاغی و بخشنامه شماره ۱۴۰۲۴۴۰۷۷/۶ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ صورت پذیرد.

۳- صدور هر گونه مجوز بهره برداری با دقت، حساسیت و بازدید میدانی از عرصه صورت پذیرفته و مواردی نظیر: میزان و پراکنش مناسب بارندگی، سلامت و شادابی پایه های مولد (زادآوری مناسب، عدم خشکیدگی، آفت زدگی، بیماری، آتش سوزی و فشار چرای دام)، رعایت تناوب بهره برداری، انجام تعهدات احیائی سنوات گذشته، نوع، تنوع و تراکم گونه گیاهی، شرایط اکولوژیکی، پتانسیل بهره برداری و سایر موارد فنی را مد نظر قرار داده و بر اساس آن تصمیم گیری شود و به منظور حفظ و صیانت این عرصه ها، با توجه به خشکسالی های متوالی و مستمر در طی سالیان اخیر، گیاهان یک ساله، چند ساله و دائمی با محدودیت شدید رطوبت در دسترس برای رشد و نمو و همچنین زادآوری روبرو شده اند که آثار آن نیز در برخی از عرصه های مرتعی و جنگلی قابل

شماره: ۱۴۰۳۵۰۱/۶۴

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۱/۱۴

پیوست: ندارد

جهش تولید با مشارکت مردم

سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور

رویت می باشد. در همین راستا به منظور حفاظت از رویشگاه ها و ذخایر ژنتیکی گیاهان مرتعی، جنگلی و دارویی و صنعتی کشور هر گونه بهره برداری غیر اصولی، بیش از توان اکولوژیکی و خارج از پتانسیل رویشی گیاهان منجر به تخریب خاک، زوال و نابودی پوشش گیاهی می شود، ممنوع است.

۴- هر گونه بهره برداری از عرصه های مرتعی مطابق بند ۲-۳-۱ از سیاست های ابلاغی مذکور، می بایست الزاماً در قالب کتابچه طرح مصوب کمیته فنی اداره کل استان و از طریق انعقاد قرارداد با بهره برداران و مجریان طرح های منابع طبیعی صورت پذیرد. لذا انتظار می رود با توجه به تاکیدات هر ساله مبنی بر ساماندهی بهره برداری گیاهان دارویی و سبزیجات خوراکی، اداره کل مربوطه در این خصوص برنامه ریزی لازم را جهت تهیه و تصویب طرح های مربوطه نموده باشد و یک نسخه از طرح های تصویبی را به این دفتر ارسال نماید.

۵- مطابق بند ۲-۲-۱-۲ از سیاست های ابلاغی صدرالذکر، بهره برداری از گیاهان دارویی و خوراکی مجاز مشروط در حد عرف مصارف خانوار روستایی ساکن محل بلامانع است لیکن مطابق قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (ماده ۲۵ مکرر و تبصره های ذیل آن) مصوب ۱۴۰۰/۱۱/۱۰ حمل، عرضه، خرید، فروش، نگهداری، محصولات و فرآورده ها یا مصنوعات منابع طبیعی اعم از جانوری و گیاهی به قصد تجاری، بدون تحصیل پروانه از مرجع ذی صلاح ممنوع است و مرتکب علاوه بر ضبط کالاهای مزبور و آلات و ادوات مورد استفاده، جز در موارد مذکور در مواد (۲۵) و (۲۶) این قانون و سایر مواردی که مجازات بیشتری به موجب قوانین پیش بینی شده است، مشمول مجازات ها و احکام مقرر برای قاچاق کالای مجاز مشروط می شود.

۶- ادارات کل موظفند هر گونه محدودیت ها، تهدیدات، آفات و امراض، نتایج و روابط همزیستی با گونه های مرتعی را در اسرع وقت به این دفتر انعکاس دهند.

ترحم بهزاد

مدیر کل دفتر امور مراتع

